

W **Raporcie z wizytacji** będącym podstawą oceny instytucjonalnej przygotowanej przez PKA w 2013 roku, w załączniku 4 "Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia" w ocenie końcowej 2 kryterium ogólnego Autorzy zawarli uwagi krytyczne:

- *Struktura podejmowania decyzji w zakresie jakości nie jest w pełni spójna. Brak jest współpracy pomiędzy poszczególnymi ciałami tworzącymi strukturę zarządczą WSZJK...*

- *Wydziałowy SZJK znajduje się na wczesnych etapach wdrażania. Brak jest w nim znacznej części procedur mających wchodzić w jego skład...*

Jako główne mankamenty wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia na Wydziale FAIS wskazano jednocześnie:

1. *brak na Wydziale jasno sprecyzowanej oraz formalnie przyjętej polityki jakości,*
2. *brak spisanych procedur, pozwalających na zobiektywizowaną ocenę stopnia realizacji efektów nauczania na prowadzonych na Wydziale kierunkach*
3. *brak spisanych procedur, metod, zakresu czy też kryteriów prowadzących do bieżącego monitorowania i przeprowadzania okresowych przeglądów programów kształcenia,*
4. *brak współpracy pomiędzy ciałami związanymi z funkcjonowaniem systemu jakości na Wydziale,*
5. *brak procedury opisującej sposób reagowania Wydziału na problemy zgłaszane przez studentów oraz procedury informowania studentów o zmianach, które dzięki temu nastąpiły,*
6. *brak „arkusza hospitacyjnego” oraz, szerzej, brak (spisanych) procedury dotyczących hospitacji zajęć,*

Odnosząc się do tych uwag, w okresie ostatniej kadencji 2016-2020 władze Wydziału, kierując się przyjętą strategią rozwoju i koniecznością kształtowania polityki kadrowej ukierunkowanej na doskonalenie procesów dydaktycznych, przeprowadziły szereg akcji mających na celu usprawnienie planowania, organizacji i raportowania działalności projakościowej w zakresie dydaktyki.

Aktualnie funkcjonujący wydziałowy system zapewnienia jakości kształcenia jest częścią Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia <https://jakosc.uj.edu.pl> i jako taki został przyjęty przez Radę Wydziału, która pozytywnie zaopiniowała system zarządzania jakością kształcenia oparty na kilku elementach:

- Wydziałowym Zespole Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- Komisji Mediacyjnej,
- Radach Programowych poszczególnych kierunków,
- Pełnomocnikach Dziekana ds. ewaluacji i jakości kształcenia,
- Kolegium Dziekańsko-Dyrektorskim
- Pełnomocnikach Dziekana ds. Osób Niepełnosprawnych oraz ds. Równego Traktowania

Istotnym elementem przyjętego systemu są ankiety studenckie. Wypełniane są one przez studentów po zakończeniu każdego semestru, a ich wyniki są opracowywane przez

uprawnione osoby na poziomie Uniwersytetu oraz udostępniane pełnomocnikom wydziałowym.

Studenci wypełniający ankietę odpowiadają na pytania pozwalające ocenić kompetencje dydaktyczne prowadzących zajęcia, ich zaangażowanie oraz przestrzeganie kryteriów zaliczenia. Mają oni również możliwość wpisywania komentarzy, które są szczególnie cenne przy analizie stopnia zadowolenia z zajęć, trudności poznawczych, stopnia zaangażowania studentów i wzajemnej interakcji pomiędzy nauczycielami akademickimi i odbiorcami kursów.

Zespół pełnomocników Dziekana przygotowuje corocznie (na podstawie ankiet):

- Raport „Pracownicy Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ najgorzej oceniani w ankietach studenckich”
- Raport „Najlepsi dydaktycy Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ”

Raporty te są przekazywane Dziekanowi i omawiane na posiedzeniach Kolegium Dziekańskiego. Dodatkowo, na polecenie Dziekana, w sytuacjach ubiegania się pracownika o awans pełnomocnik sporządza na podstawie danych z ankiet studenckich raport z oceny działalności dydaktycznej zainteresowanej osoby. Raport taki jest przekazywany wskazanej przez Dziekana komisji konkursowej, wydziałowej komisji ds. awansów, bądź komisji ewaluującej działalność dydaktyczną, naukową i organizacyjną nauczycieli akademickich Wydziału.

W dotychczasowej praktyce źródłem informacji o problemach dostrzeganych przez studentów, a związanych z zajęciami dydaktycznymi, są dla władz Wydziału (poza ankietami) także bezpośrednie spotkania studentów (lub przedstawicieli samorządu studenckiego oraz kół naukowych) z Prodziekanem ds. Studiów, kierownikami poszczególnych studiów oraz pełnomocnikami Dziekana.

W sytuacjach zaistniałego kryzysu pełnomocnik organizował (zamknięte) spotkanie ze studentami zgłaszającymi problem, weryfikował zgłoszony problem na podstawie ankiet studenckich, a następnie przekazywał uzyskaną informację Prodziekanowi ds. Studiów.

Jeśli zgłaszane uwagi dotyczą usterek „warsztatowych” prowadzonych kursów, Prodziekan upoważnia pełnomocnika do odbycia rozmowy z wykładowcą, celem przedstawienia mu uwag studentów i przedyskutowania możliwości zmiany sposobu prowadzenia kursu. W każdym z tych przypadków skuteczność podjętych działań jest weryfikowana na podstawie ankiet studenckich. W sporadycznych przypadkach przeprowadzano także dodatkowe papierowe ankiety po zakończeniu kursu, które miały stanowić ocenę, czy podjęte kroki (zmiana wykładowcy, inne przyporządkowanie grup ćwiczeniowych) skutkowały pozytywnym odbiorem. Sporządzane podczas spotkania ze studentami, poufne notatki, nie są po zakończeniu tego procesu przechowywane.

Od dnia powołania na Wydziale Komisji Mediacyjnej studenci mają także możliwość zgłaszania problemów dotyczących studiów mężom zaufania, wchodzącym w skład tej Komisji i wskazywanym przez Samorząd Studencki. Informacja o składzie Komisji jest ogólnie dostępna, a jej działanie niezależne od osób sprawujących funkcje kierownicze.

Dodatkowymi elementami zapewnienia i weryfikowania na Wydziale osiągnięcia przez studentów efektów nauczania są:

1. hospitacje,
2. „wymienność” prowadzących jako element podnoszący jakość (współpraca kilku koordynatorów tego samego kursu),
3. wyniki uzyskiwane przez studentów na egzaminach dyplomowych.
4. analiza opracowywanych przez jednostki centralne Uniwersytetu dokumentów: „Barometr satysfakcji studenckiej” i „Monitorowanie losów absolwentów”
5. analiza corocznych rankingów kierunków studiów prowadzonych przez magazyn Perspektywy
6. analiza wyników ankiet zleczanych i prowadzonych przez zespoły zewnętrzne (UMultiRank)
7. analiza wyników ogólnopolskiego systemu monitorowania zawodowych losów absolwentów: Ekonomiczne Losy Absolwentów (ELA)

Ad. 1. Wydziałowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia przygotowuje propozycję dokumentu specyfikującego katalog sytuacji, w których hospitacje powinny się odbyć niezwłocznie, propozycje przebiegu hospitacji oraz wzór sporządzanego po hospitacji sprawozdania.

Ad. 2: Duża liczba kursów obowiązkowych na kierunku Fizyka (szczególnie kursów teoretycznych, w tym seminariów specjalistycznych) prowadzona jest wymiennie przez co najmniej dwóch wykładowców. Poza możliwością przedyskutowania zagadnień związanych z kursem daje to także możliwość studentom, którzy nie zaliczyli kursu w danym roku akademickim, uzyskania innej perspektywy na prezentowane zagadnienia i ułatwia zaliczenie kursu w kolejnym roku.

Ad. 3: Wszystkie kierunki studiów mają opracowane listy pytań na egzaminy dyplomowe. Pytania te dotyczą najważniejszych zagadnień omawianych na kursach realizowanych w trakcie studiów, co czyni egzamin dyplomowy elementem weryfikacji osiągnięcia przez studentów zakładanych na studiach efektów nauczania.

Uwagi dodatkowe:

„Interesariusze zewnętrzni” – firmy i podmioty gospodarcze współpracujące z Wydziałem mają istotny wpływ podczas tworzenia na Wydziale nowych „rynkowych” kierunków studiów (Fizyka dla Firm, Informatyka Stosowana, Advanced Materials and Methods, Informatyka Gier Komputerowych, Zaawansowane Materiały i Nanotechnologie) i nowych ścieżek kształcenia (blok Metody Ilościowe w Finansach – prowadzony we współpracy z bankiem HSBC).

Działania pro jakościowe wspierane w ostatnich kilku latach:

- systemowe uelastycznianie planów studiów (odchodzenie, zwłaszcza na studiach II stopnia, od przedmiotów obowiązkowych na rzecz fakultatywnych)
- włączenie do kanonu kształcenia ogólnej dostępności indywidualnego toku studiów
- rozszerzenie możliwości opieki i współpracy indywidualnej z pracownikami Wydziału (praktykowana już w trakcie studiów I stopnia)
- dostępność dla studentów „zamiennych” kursów realizowanych na innych Wydziałach.